

Paisatge viu o paisatge decorat
Cas estudi de la Reserva de la Biosfera de Terres de l'Ebre

Rut Domènech
Consultora en Gestió del Territori
Marga Estorach
Consorci de Polítiques Ambientals de les TTEE

Girona, 13 de Juny 2023

J. Corts

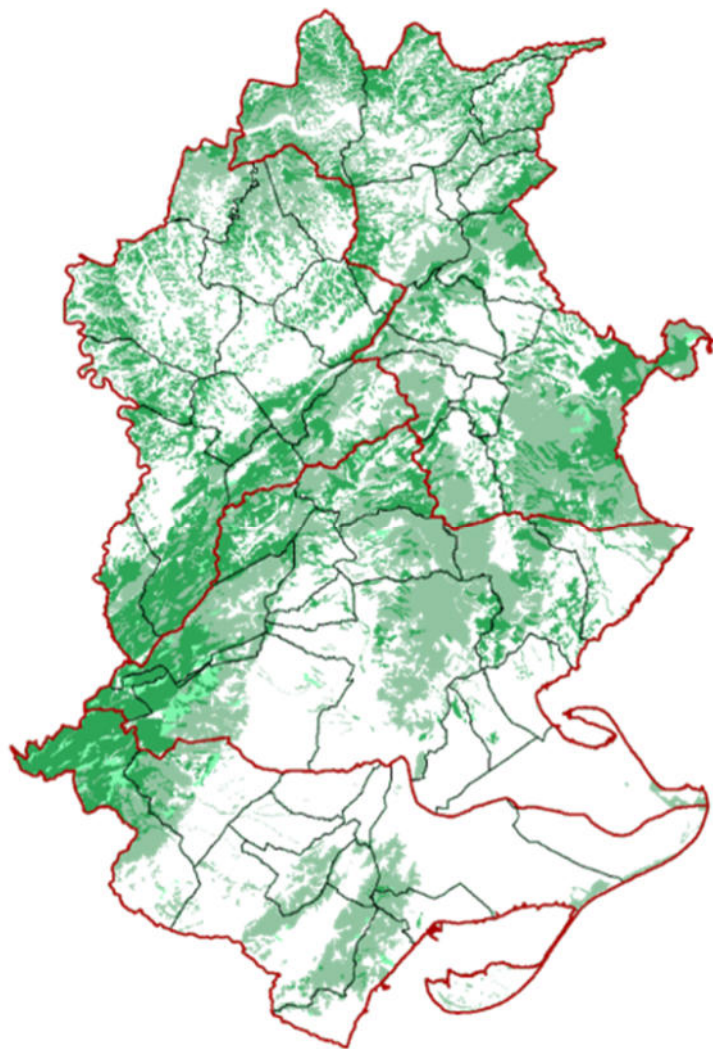

COPATE

Marga

Afegir 4 línies de catàleg de paisatge i com va servir per definir reserva de la biosfera

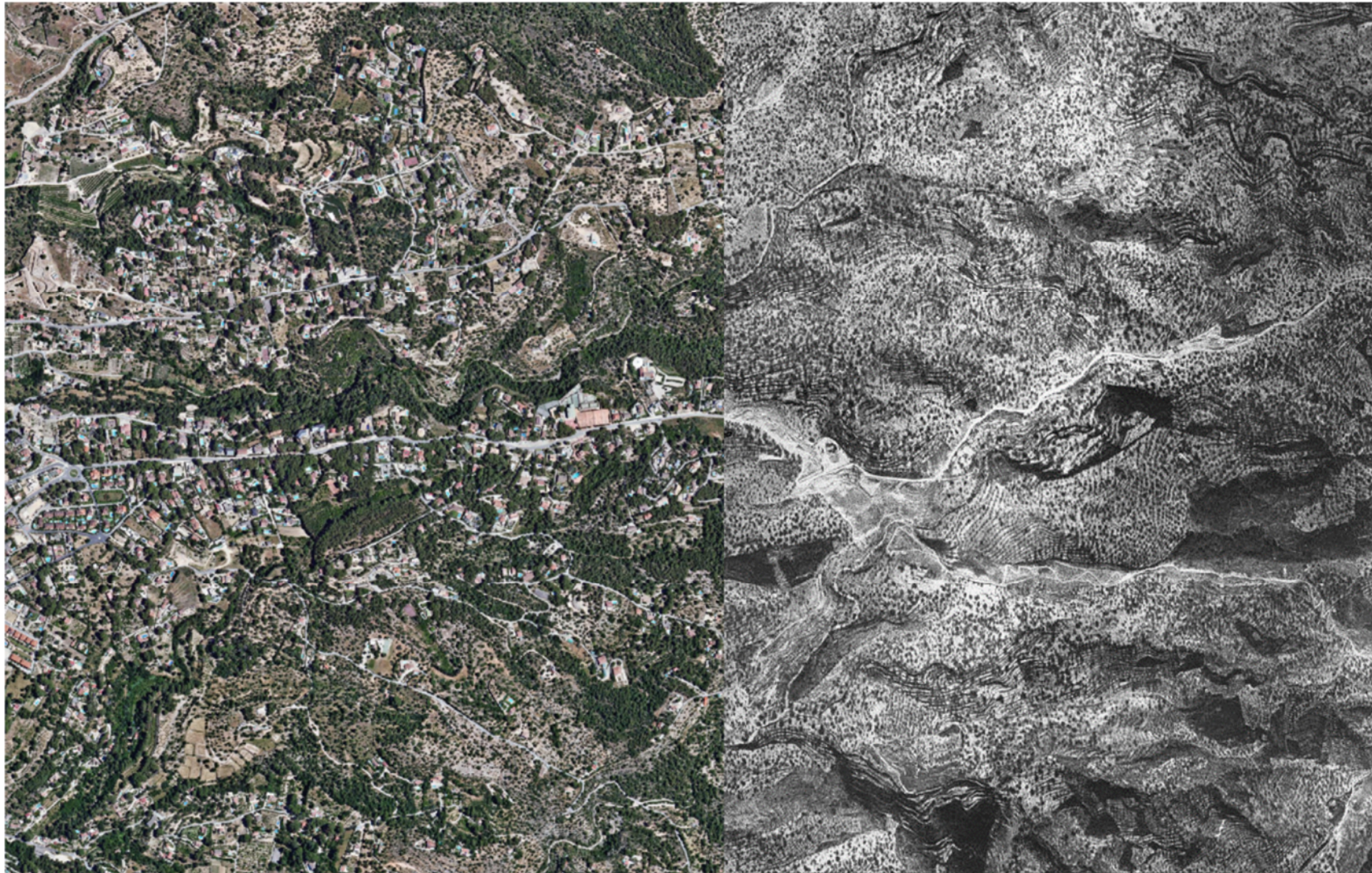
Situació forestal Terres de l'Ebre

Terres de l'Ebre

Superfície	Superfície forestal	Superfície forestal arbrada	Superfície forestal de titularitat pública
326.192 ha	162.534 ha	85.879 ha	51.752 ha
	50 %	23 %	16 %
		53 %	32 %
			60%

- Les TTEE comprenen un **territori eminentment forestal** (50% superfície) que a més s'està aforestant any a any proporcionalment a la pèrdua d'activitat rural.
- Les **entitats locals** tenen un paper **fonamental** ja que a diferencia d'altres territoris, aquí els Ajuntaments són **propietaris** forestals importants

1945

2022

Situació forestal Terres de l'Ebre

Alta densitat, estancats en el seu creixement i inestables

Regeneració deficient en masses adultes

Desestructurats i amb elevada continuïtat de combustible (vertical i horitzontal)

Les Aixalles, Garcia

Els comuns, Rasquera

Incendis a Terres de l'Ebre

Comarca	Nº incendis	Ha forestals
Baix Ebre	601	4.070
Montsià	291	1.938
Ribera d'Ebre	439	13.214
Terra Alta	411	7.419

Número d'incendis i superfície forestal afectada acumulat per comarca (1986-2020).

Molt vulnerables als incendis

L'espai forestal ha passat de ser un lloc per gaudir a ser un espai que genera risc i preocupació a les administracions locals

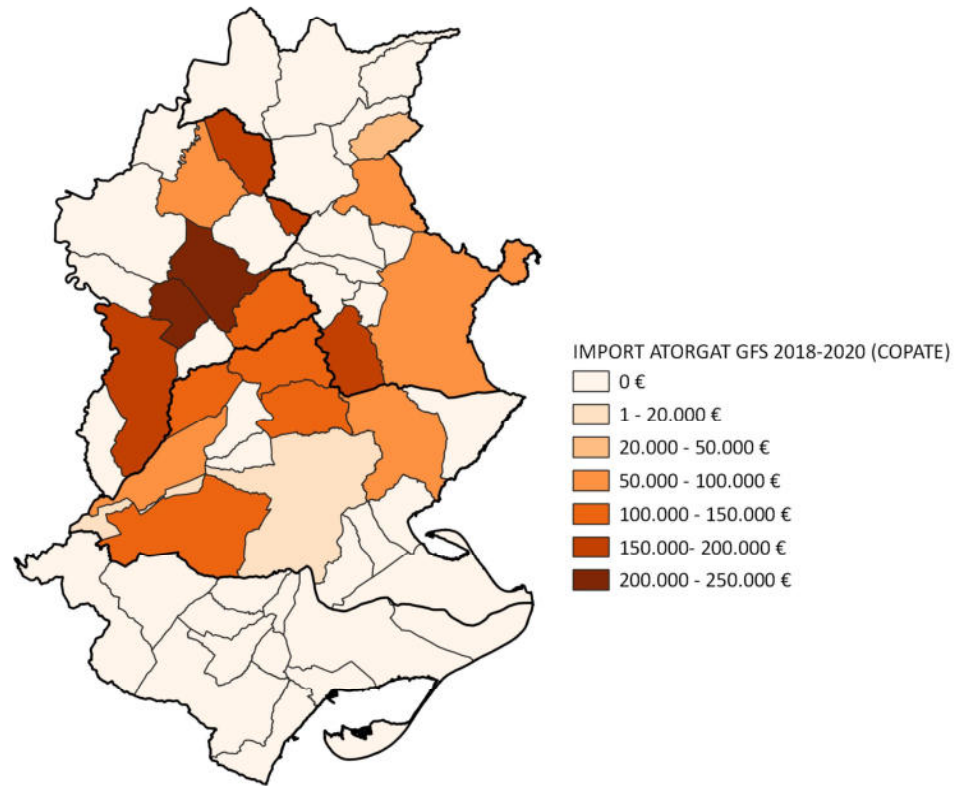
Incendis a Terres de l'Ebre

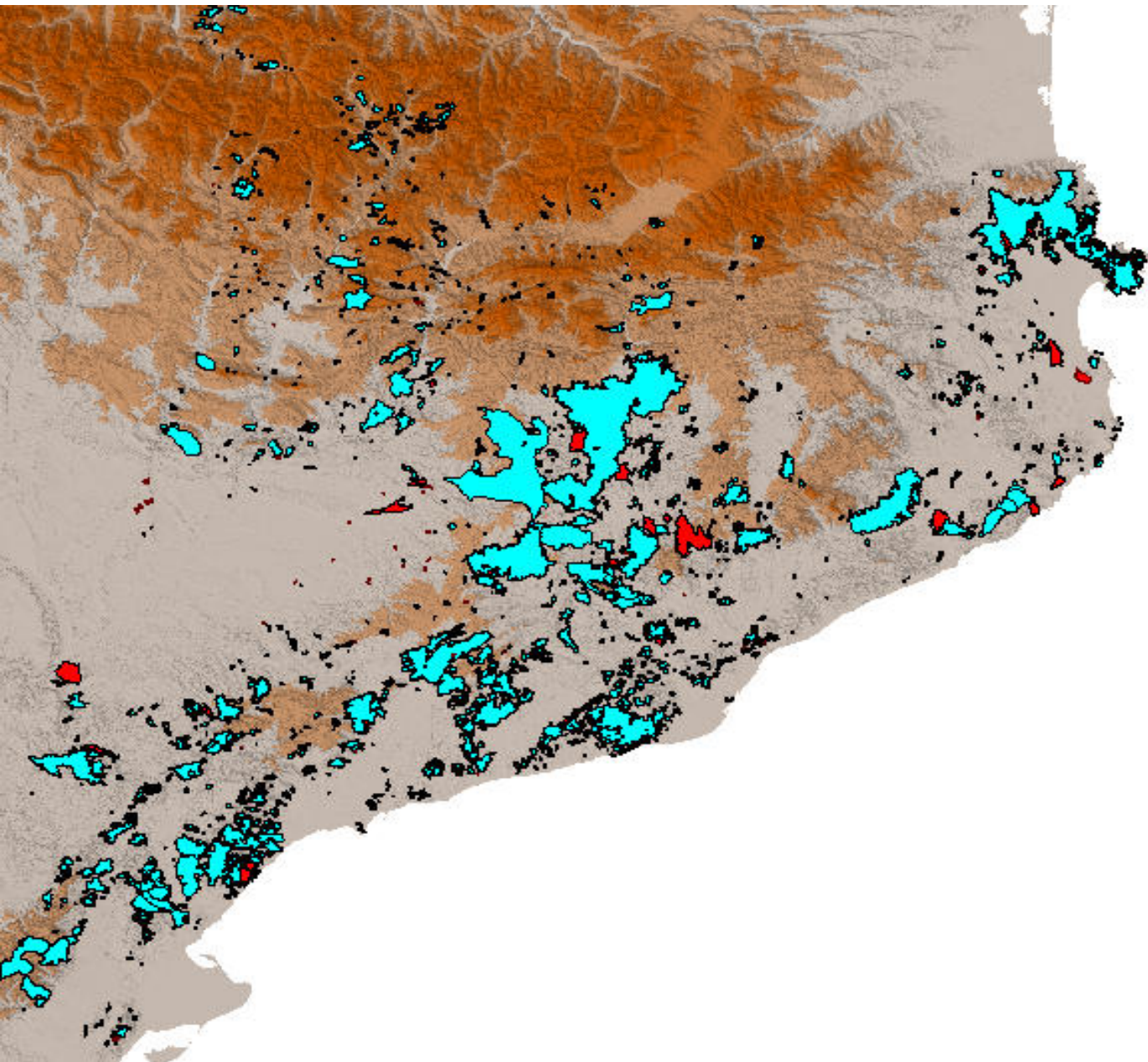
Source: Catalan Fire service

Gestió forestal Terres de l'Ebre

Gestionem entre 200 i 250 ha de superfície forestal per any

Qui gestiona el paisatge?

Els incendis no es poden extingir amb més recursos.

Necessitem gestió i un paisatge sociomícament viable.

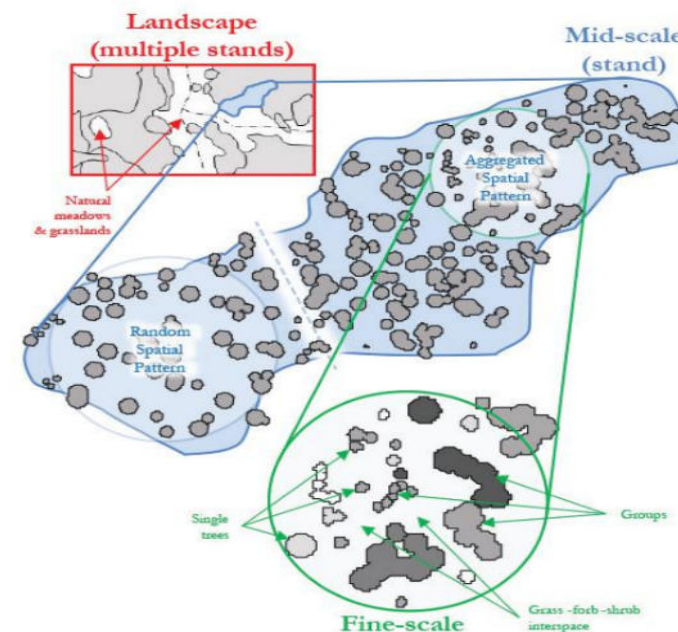
Gestionar per apagar incendis o gestionar per tenir paisatges viables, vius i resilients?

Paisatges agro-forestals

La **pastura i agricultura** son la base del paisatge que estem perdent.

Sense pastura ni agricultura el paisatge es torna continu, i apareixen grans incendis forestals

Cal **donar valor al producte** resultant de la **pastura i agricultura** (carn, làctics, llana, fruits etc,) però cal anar més enllà i valorar les **externalitats** com son la Biodiversitat, la fixació de carboni, i la reducció d'incendis forestals.

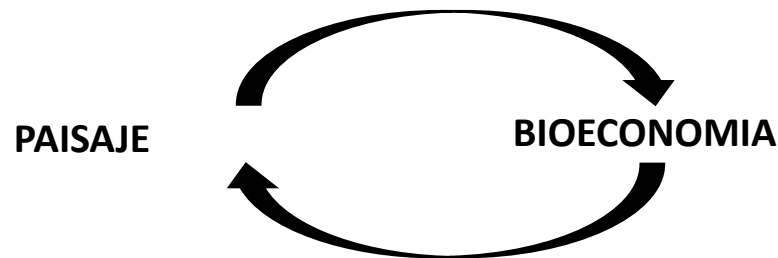

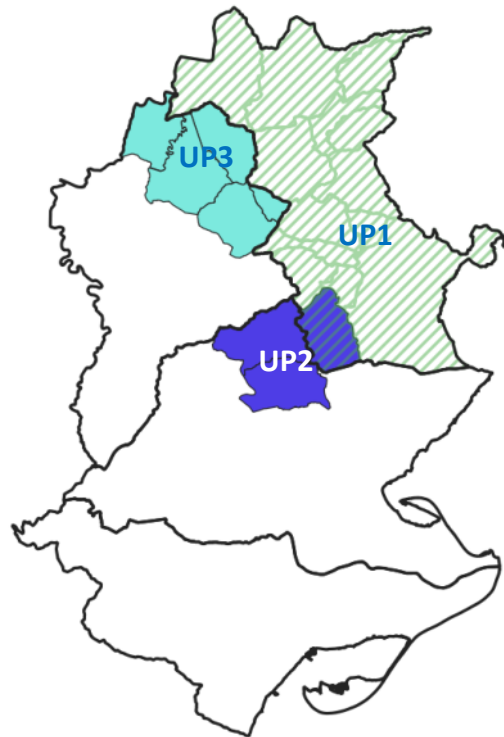
USDA Forest Service RMRS-GTR-310. 2013.

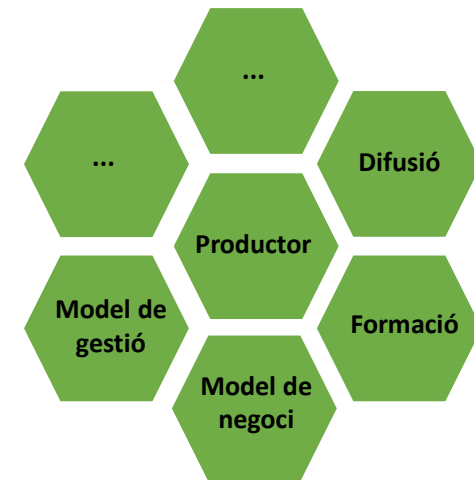
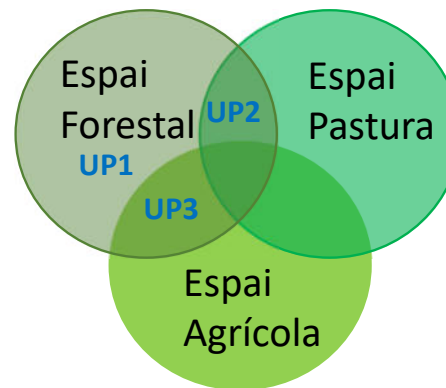
BIOECONOMIA , TERRITORI I PAISATGE

Gestionar el territori i mantenir el paisatge i el mosaic agroforestal amb l'impuls del sector agrícola, forestal i ramader per a la dinamització i diversificació econòmica, l'increment de la resiliència territorial i evitar el despoblament als municipis interiors de les Terres de l'Ebre.

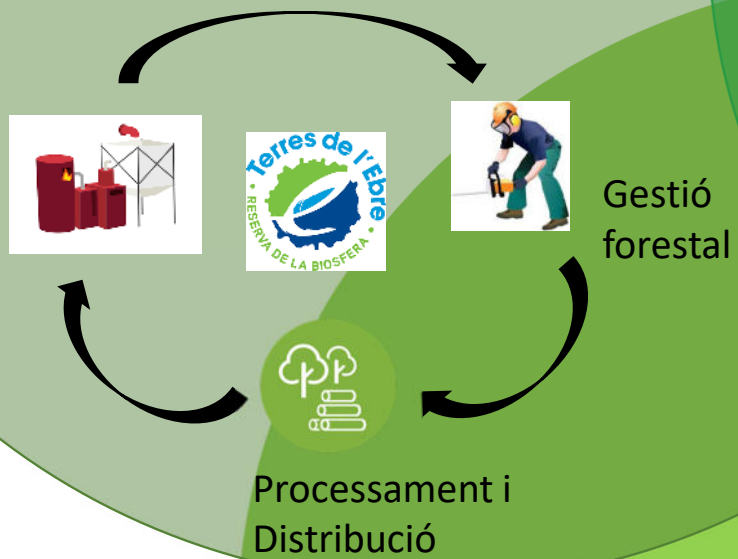

UNITATS PILOT

Bioeconomia basada en :

- Venda directa i de proximitat i valorització del producte
- Renovables de proximitat
- Connexió de tots els actors necessaris de la cadena de valor de proximitat, cultura de la cooperació
- **Cooperatives del segle XXI: producte agrari, biomassa, comunitats energètiques, agroturisme**

- **Projectes locals** que depenen dels **agents locals**
- El **productor** com a **centre** dels projectes
- **Política agro-forestal pròpia** de les Terres de l'Ebre
- **Recursos endògens**
- **Transversalitat:** tècnica, actors territorials i activitats econòmiques

**Un paisatge de qualitat és
reflex d'una societat i
economia madura**